

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 010 - 715/99-2700
Signatura: va4cs102

Oblastní pracoviště č. 01
Obvodní pracoviště Praha 5

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola U Santošky 1/1007, 150 00 Praha 5
Identifikátor ředitelství:	600 039 424 102 385 424
Ředitel školy:	RNDr. Miroslav Foltýn
Zřizovatel:	OÚ Městská část Praha 5, nám. 14 října 4/1381, 150 22 Praha 5
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Praha 5, Na Valentince 5, 150 00 Praha 5
Termín inspekce:	1999-04-26 - 1999-04-28
Inspektoři:	Mgr. Jiří Vagenknecht, RNDr. Jitka Loubová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. ŠÚ/171/96/2-10-00 z 25.4.1996 Informační výpis ze sítě škol z 1. září 1998 Povinná dokumentace dle § 38a zákona 258/1996 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, výroční zpráva školy, fakultativní dokumentace vedení školy a učitelů, žákovské knížky, výběr žákovských písemností, hospitační záznamy

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Koncepce dalšího rozvoje školy zpracovaná ředitelem školy ke konkurzu v r. 1997 zahrnuje zejména oblasti řízení včetně ekonomiky, vyučování a výchovného působení. Přes problémy ekonomické, personální, výchovné i další se v jednotlivých bodech postupně realizuje. Škola usiluje o získání právní subjektivity k 1.lednu 2000. Spolu s tím předpokládá rozšíření mimoškolní činnosti a vybudování informačního centra školy, které by časem mohlo sloužit i pro mimoškolní zájemce. Chod školy se řídí ročním pracovním plánem, který je konkretizován po jednotlivých týdnech. Celkový plán i plány týdenní jsou zveřejněny ve sborovně školy. Po projednání v předmětových komisích a metodických sdruženích zpracují učitelé tematické plány pro své předměty.

Koncepční záměry a plánování mají spíše nadprůměrnou úroveň.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Škola je příspěvkovou organizací bez právní subjektivity. Ředitelem byl na základě výsledku konkurzního řízení jmenován k 1. červenci 1997 RNDr. Miroslav Foltýn, který poté jmenoval své dvě zástupkyně. Jsou ustavena metodická sdružení členěná podle jednotlivých ročníků a předmětové komise. Kompetence a úkoly jsou jasně stanoveny a sledují se v denním kontaktu všech pracovníků. Atmosféra v pedagogickém sboru je poklidná a pracovní.

Hodnocena jako spíše nadprůměrná.

2.2 Personální struktura

Z celkového počtu 28 učitelů je 22 (78%) odborně a pedagogicky způsobilých, 6 má ukončeno středoškolské vzdělání s maturitou. Plně způsobilých je pět vychovatelek školní družiny. Průměrný věk všech pracovníků školy činí 42,3 let, převládá věková kategorie do 45 let, 84% pedagogických pracovníků tvoří ženy.

Odbornost vyučování činí na 1. stupni 87%, na 2. stupni 57%, ve škole celkem 73%. Zcela odborně se vyučuje český jazyk, hudební výchova, fyzika a chemie, zcela bez odbornosti pak německý jazyk, dějepis, zeměpis, výtvarná výchova, rodinná výchova a praktické činnosti.

Věkové složení sboru je rovnoměrné a příznivé, odbornost vyučování je průměrná, na druhém stupni výrazně nepříznivá. Celkově hodnocena jako průměrná.

Kvalita řízení má po nástupu nového vedení školy vzestupnou tendenci, je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Vedení školy plánuje kontrolní a hospitační činnost, průběžně ji realizuje a vede k ní podpůrnou dokumentaci. Z výstupů této činnosti existuje účinná zpětná vazba směrem k učitelům. Rozdělení kontrolovaných úseků vychází z náplně práce a odborné způsobilosti členů vedení školy.

Při hospitacích a následných rozborech společně s inspekcí si ředitel školy i jeho zástupkyně počínali fundovaně a věcně. Kritéria hodnocení pedagogických pracovníků jsou stanovena, zveřejněna a známa. Učitelé zpracovali tematické plány, které mají rozdílnou úroveň, většinou se jedná o rámcové časové rozvržení vyučovacích celků. Metodické orgány zadávají třikrát v roce srovnávací kontrolní práce v českém jazyce a matematice, jejich výsledky vyhodnocují a využívají k evaluaci výchovně vzdělávací práce. V roce 1999 se jedna z devátých tříd účastnila projektu Kalibro. Hodnocení žáků vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, v žakovských knížkách jsou však zapsány v malém počtu známky s minus. Využívají se výchovná opatření, avšak pozitivní hodnocení jsou v katalogových listech zaznamenána v menší míře.

Kontrolní systém je účinný, hodnocen jako spíše nadprůměrný.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní

Žáci získávají potřebné informace především od svých třídních učitelů a dalších vyučujících, na nástěnkách nebo školním rozhlasem.

Učitelé dostávají potřebné materiály do osobních přihrádek nebo na informační nástěnce ve sborovně. Pravidelně se konají pedagogické rady a podle aktuální potřeby provozní porady. Relativně menší škola umožňuje i operativní osobní kontakt mezi všemi zaměstnanci.

Vnější

Rodiče jsou průběžně informováni prostřednictvím notýsků a žákovských knížek. Přesné termíny třídních schůzek jsou stanoveny v ročním plánu školy. Individuální konzultace s jednotlivými učiteli se realizují před vyučováním nebo po předchozí telefonické dohodě. Při škole je ustaveno Sdružení rodičů a přátel dětí, s nímž vedení školy úzce spolupracuje a které podporuje podle svých možností některé aktivity školy i finančně. Škola se prezentuje i na informačních vývěškách u vchodu do budovy i v místním časopise Prostor.

Informační systém je funkční, jeho úroveň je spíše nadprůměrná.

5 Vedení povinné dokumentace

Dokumentace školy je řádně vedena, v souladu s § 38a zákona 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol.

Škola vede povinnou dokumentaci v souladu s § 38 odst. a zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol. Úroveň vedení povinné dokumentace je spíše nadprůměrná.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Realizuje se vzdělávací program Základní škola č.j. MŠMT ČR 16 847/96-2. Jednou třídou v příštím školním roce s

končí rozšířená výuka jazyků podle č.j. 16333/96-22-21. Učitelé byli seznámeni s jeho úpravami a doplňky č.j. MŠMT ČR 25 018/98-22 a pracují podle plánů, které vznikly v metodických orgánech.

Škola eviduje žáky se specifickými poruchami učení (SPU), jsou zařazeni do běžných tříd. Třídní učitelky s nimi pracují doporučení a pokynů PPP, individuální přístup konzultují s výchovnou poradkyní a v metodickém sdružení.

Škola vyučuje v souladu se schválenými učebními dokumenty. Učební plány a osnovy se dodržují. Ve škole se uplatňuje individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení. Úroveň je hodnocena jako nadprůměrná.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebními dokumentům

Škola je příspěvkovou organizací bez právní subjektivity. Přidělené finanční prostředky pokrývají mzdové a provozní náklady. Současné vedení školy se potýká s déletrvajícím problémem: vybavení moderními pomůckami a didaktickou technikou, obnova mobiliáře. Škola má menší příjem z vedlejší hospodářské činnosti, odvádí jej zřizovateli, který tyto prostředky podle vlastního uvážení škole redistribuuje.

Vedení školy využívá účelně finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu k zabezpečení výchovně vzdělávacího programu školy. Hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Hlavní školní budova se nachází uprostřed zástavby a z tohoto důvodu nemá škola hřiště. Dvoutřídní školní pavilon Na Farkáně má k dispozici zahradu okolo budovy. Děti z hlavní budovy v případě příznivého počasí a rozptýlových podmínek mají tělesnou výchovu na školním dvoře nebo v blízkém parku. Dvůr má však naprosto nevhodný asfaltový povrch, jeho změna ale není možná z provozních důvodů. Velmi dobře udržovaný školní pozemek na klidném místě je vzdálen asi 12 minut chůze. Škola využívá 22 kmenových učeben a 12 odborných pracoven (tři jazykové, přírodopis, fyzika, chemie, výtvarná výchova, hudební výchova, cvičná kuchyň, počítačová, pro psaní na stroji, pro audiovizuální techniku), dvě dílny, chemickou laboratoř, dvě poměrně malé tělocvičny. Zařízení a vybavení pracoven i kabinetů je z větší části zastaralé, včetně nepočetné audiovizuální a počítačové techniky. V současnosti se reorganizuje žákovská knihovna. Po evidování knižního fondu v počítači (cca 914 titulů) a uspořádání systému bude knihovna otevřena pravděpodobně na začátku nového školního roku. V dalších letech se počítá s vytvořením informačního centra (knihy, multimédia, audio, video, internet, studovna), realizace závisí na získání finančních prostředků. Učitelská knihovna obsahuje 1397 titulů odborné a pedagogické literatury.

Většina školního nábytku je minimálně 10 let stará nebo repasovaná (lavice). Pouze ve třech učebnách byl pořízen nový školní nábytek v souvislosti s přechodem na povinnou devítiletou docházku. Vybavení kabinetů učitelů a sboroven odpovídá stárým vybavení učeben. Učitelé mohou využívat počítač v kabinetu zástupců a ve sborovně.

Český jazyk a literatura

Kabinet českého jazyka obsahuje nástěnné gramatické tabule, magnetofonové nahrávky literárních textů, magnetofon je k dispozici. Ze školní knihovny je v kabinetu trvale dislokován soubor literárních textů, příruček, slovníků a dalších pomocných knih. Výhledově se počítá s rozšířením magnetofonových nahrávek a s nákupem literárních antologií.

Hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

Dějepis

Kabinet dějepisu obsahuje sady diapositivů zaměřených hlavně na umělecké styly, početný soubor videokazet, nástěnné historické mapy a novější historické atlasy od pravěku po nejnovější dějiny. Výhledově se uvažuje o doplňování historických atlasů a map, videokazet, odborné a encyklopedické literatury do učitelské knihovny.

Hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

Přírodopis

Pracovna vybavená tradičním zařízením většinou opotřebovaným či zastaralým, s částečně nefunkčním zatemněním. Kabinet přírodopisu obsahuje velké množství

klasických pomůcek, je zapotřebí revize a uspořádání. K počítačovým programům a videoprogramům chybí instalovaný videorekordér a počítač.

Hodnoceno jako průměrné.

Chemie

Pracovna je vybavena značně zastaralým zařízením vyžadujícím obnovy. Kabinet chemie obsahuje dostatečné množství pomůcek i spotřebního materiálu včetně chemikálií, které jsou využívány při frontálních pokusech a laboratorních pracích, při výkladu a procvičování nového učiva. Absence videa umístěného v pracovně neumožňuje průběžné využití videoprogramů.

Hodnoceno jako průměrné.

V protikladu k velmi dobrým prostorovým podmínkám je vybavení pomůckami na průměrné, didaktickou technikou až na spíše podprůměrné úrovni, zlepšení závisí na finančních možnostech školy. Ve sledovaných předmětech je v humanitním bloku úroveň spíše nadprůměrná, v přírodovědném průměrná. Materiální podmínky celkově hodnoceny jako průměrné.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Režim školy a rozvrh hodin respektují psychohygienické potřeby žáků a splňují kritéria stanovená vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Vyučování začíná v 8.00 a končí nejpozději v 15.30. Školička Na Farkáně zahajuje i končí o 15 minut dříve, vychovatelky po vyučování převádějí děti do hlavní budovy a přebírají současně do školní družiny i tamější žáky. Třídy jsou dostatečně vzdušné a osvětlené. Čistota, pořádek a estetický vzhled prostředí školy nejsou vždy (zejména v učebnách 2. stupně) na dobré úrovni. V přízemí a prvním patře jsou však problémy s větráním, neboť kolem školy vede frekventovaná komunikace. V těchto učebnách se většinou větrá do chodby. O přestávkách se děti mohou volně pohybovat po chodbách školy, je omezen přístup žákům vyšších ročníků do křídla, kde se nacházejí 1. a 2. třídy. Na jaře a na podzim mohou v případě příznivého počasí trávit hlavní přestávku na dvoře, z kapacitních důvodů mají oba stupně vyhrazeny určité dny v týdnu. Bufet v prvním patře je otevřen o přestávkách. Zde si děti mohou zakoupit pití a sušenky. Pitný režim obstarávají i dva prodejní automaty, v prvním a druhém poschodí, které nabízejí nápoje neobsahující kofein i minerální vodu.

Psychohygienické podmínky školy jsou na průměrné úrovni.

10 Hodnocení personálních podmínek

Český jazyk a literatura

Dva odborně způsobilí učitelé.

Podmínky spíše nadprůměrné

Dějepis

Tři učitelé, z toho dva bez odborné i pedagogické způsobilosti, jeden pouze pedagogicky způsobilý.

Podmínky podprůměrné

Přírodopis

Tři učitelé, dva odborně i pedagogicky způsobilí, jeden pouze pedagogicky způsobilý.

Podmínky spíše nadprůměrné.

Chemie

Dva odborně i pedagogicky způsobilí učitelé.

Podmínky spíše nadprůměrné.

Ve sledovaných předmětech hodnoceny personální podmínky celkově jako průměrné.

11 Plnění učebních osnov

Na základě kontroly třídních knih, tematických plánů a provedených hospitací v českém jazyce, dějepisu, přírodopisu a chemii, inspekce konstatuje, že osnovy se plní.

Učební plány a osnovy se ve sledovaných předmětech plní.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk a literatura

Vyučování je promyšleno a připravováno s odbornou erudicí. Vhodnou motivaci i aktivizaci podporuje také dobrý vztah učitelů k žákům. Využívá se různých forem opakování a procvičování gramatiky a pravopisu. Výuka literární výchovy a slohu stimuluje žakovskou kreativitu a formulování myšlenek a názorů, avšak vyjadřovací schopnosti verbální i písemné nemá co do obsahu i formy řada žáků vypěstovány. Vyskytují se i problémy s výrazným hlasitým čtením. Ve frontální výuce častěji převládá činnost učitele nad činností žáků. Kromě knihy nebyly využity pomůcky ani audiovizuální technika. Jazyková, stylistická úroveň a estetický vzhled sledovaných žakovských písemností se různí, celkově nepřevyšují průměr.

Úroveň vyučování je celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Dějepis

Charakter vyučování je určován především personálními podmínkami. Absenci odbornosti kompenzují učitelé zčásti a v různé míře pečlivostí přípravy, osobním zaujetím pro předmět (zvláště pro některá jim blízká témata), organizací práce v hodině, schopností s žáky komunikovat a iniciovat i jejich zájem a aktivitu.

Ve vyučování se střídají metody a formy práce, podporované iniciací žakovské aktivity a zájmu s využitím prvku hry. V některých hodinách však přetrvává převažující činnost učitele nad činností žáků. Z pomůcek se využívají zejména atlasy a mapy, didaktická technika nikoli. Problémem plynoucím z absence příslušné odbornosti je plánování učiva, časová proporcionalita jednotlivých vyučovacích celků, výběr učiva a jeho třídění z hlediska významu, strukturování nového učiva v hodině, některé věcné nepřesnosti a odborné nedostatky.

Úroveň celkově hodnocena jako průměrná.

Přírodopis

Výuka předmětu se uskutečňuje dle klasických osnov, v tradičně uspořádaných hodinách s opakováním, výkladem a zápisem. V tematickém ročním plánu jsou zařazeny i exkurze. Výuka je promyšlená, vyučující využívají průběžně demonstrační pomůcky, objevuje se i frontální žákovská práce, např. mikroskopování, vyhledávání údajů v učebnicích a atlasech. I přes odborné vyučování žáci prokazují pouze průměrné vědomosti. V hodinách zřetelně převažuje činnost učitele nad činností žáků. Žáci jsou aktivní jen zřídka, vyjadřují se ve zlomcích vět, případně jednoslovně. Žáci školy se účastní biologické olympiády.

Úroveň celkově hodnocena jako průměrná.

Chemie

Vyučují mladí vstřícní učitelé se zájmem o obsah předmětu a s dobrým vztahem k žákům. V opakovací části hodin procvičují a upevňují základní pojmy a motivují žáky vhodně volenými problémovými otázkami a diferencovaným zkoušením. Ve všech částech výuky vhodně využívají učebnice. Ve výkladové části zařazují jednoduché demonstrační pokusy a frontální práci žáků s molekulovými modelovými stavebnicemi. Výklad i procvičování vyučující doplňují aktuálními ekologickými a výchovnými informacemi, využívají např. zprávy z denního tisku. Nedostatkem je malé průběžného hodnocení žáků a nízká úroveň vědomostí žáků. V průběhu vyučování je zřetelná převaha činnosti učitele, kdežto žáci vykazují malou aktivitu. Vyučující dokážou získat zájem některých žáků o předmět, což se projevuje v jejich účasti v chemické olympiádě.

Úroveň celkově hodnocena jako průměrná.

Kvalita vyučování hodnocena ve sledovaných předmětech celkově jako průměrná.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V souvislosti s plánovaným přechodem do právní subjektivity se připravuje jako soubor interních norem nový organizační řád. Je předložen pedagogickým pracovníkům i rodičům k diskusi a připomínkám. Škola se jím řídí prakticky již nyní. Vychází z § 15 vyhl. MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Stanoví mimo jiné i základní práva a povinnosti subjektů zúčastněných v procesu vzdělávání a výchovy (žáci, rodiče, organizace, učitelé). Škola se účastní řady naukových, výchovných i sportovních soutěží v úrovni školního i obvodního kola, exkurzí a kulturních akcí. Pro žáky organizuje přednášky s aktuální tematikou prevence negativních jevů. Každoročně se pořádá předvánoční karneval a školní akademie. Dopravní výchova je organicky začleněna do vzdělávacího programu 1. stupně, třídy se účastní soutěže Zlatá zebra.

Žáci působili v době inspekce rozporuplným dojmem. Většinou vystupovali spontánně, přívětivě i zdvořile. Aktivně reagovali na podněty učitelů, projevovali zájem a v řadě případů i dobré vědomosti. Odlišovali se však někteří žáci vyšších ročníků.

Negativní přístup k vyučování se demonstrativním způsobem projevil například v chování žáků 9. ročníku. Atmosféra nezájmu a provokativní chování záporně ovlivňuje průběh vyučovacích hodin a následně i vědomosti. Žákům, kteří mají zájem a chtějí studovat na střední škole, limituje tato situace jejich vzdělávací možnosti i osobní aktivitu.

Škola vytváří příznivé podmínky pro rozvoj osobnosti žáků na průměrné úrovni.

14 Výroční zpráva

Byla zpracována v souladu s § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších úprav, obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi.

Výroční zpráva splňuje zákonem stanovené náležitosti, z hlediska obsahu i formy má spíše nadprůměrnou úroveň.

15 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Většina učitelského sboru se dále vzdělává v kursech, školeních a seminářích. Vedení školy eviduje veškeré vzdělávací akce a přispívá na ně, u finančně náročnějších akcí alespoň částečně, z položky vyčleněné v rozpočtu (15 000 Kč).

Vzdělávání se zaměřuje zejména na specifické poruchy učení a integraci postižených dětí, protidrogovou problematiku, prevenci negativních jevů, využití počítačů ve vyučování, doškolování lyžařských instruktorů, odbornou i didaktickou inovaci v jednotlivých předmětech, cizí jazyky, školský management. Další vzdělávání je jedním z kritérií hodnocení práce pedagogických pracovníků.

Hodnocena jako spíše nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Škola realizuje zvolený vzdělávací program v souladu se schválenými učebními dokumenty v nadprůměrné úrovni. Uplatňuje individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení.

Na základě provedených hospitací, sledovaného výběru žákovských prací i přímého pozorování hodnotí inspekce kvalitu vyučování ve sledovaných předmětech celkově jako průměrnou.

Koncepční záměry realizuje škola přiměřeně personálním i ekonomickým podmínkách i výchozímu stavu, v němž začalo působit nynější vedení školy. Nadprůměrnou úroveň mají odborné a pedagogické řízení. Organizační struktura je plně funkční, pedagogický sbor je stabilizovaný. Personální podmínky jsou příznivé z hlediska věkového složení učitelského sboru, odbornost vyučování na 2. stupni je ovšem podprůměrná

Vedení školy efektivně provádí kontrolní činnost, rozbor výsledků se využívá ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu. Kritéria hodnocení pracovníků jsou jasně stanovena a dodržována. Informovanost žáků, rodičů i učitelů je na dobré úrovni, kladem jsou i dobré vztahy a spolupráce s rodiči.

Škola vede povinnou dokumentaci v souladu s § 38 odst. a zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol.

Vedení školy využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu k zabezpečení výchovně vzdělávacího programu školy. Prostorové podmínky jsou velmi dobré, vybavení učebnicemi a pomůckami přiměřené potřebám školy. Značná část pomůcek je však opotřebovaná a zastaralá, didaktická a počítačová technika nadto potřebám školy nedostačuje.

Řízení školy lze celkově hodnotit jako spíše nadprůměrné, podmínky a průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech jako průměrné.

Škola je celkově hodnocena jako průměrná.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu J. Vagenknecht v. r.

člen týmu J. Loubová v. r.

V Praze dne 3. května 1999

Inspekční zprávu jsem převzal dne 10. května 1999

razítko

Podpis ředitele školy Miroslav Foltýn v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum odeslání zprávy	Čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Městská část Praha 5	15. června 1999	010 930/99-2700
Školský úřad: Praha 5	15. června 1999	010 929/99-2700

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Připomínky nebyly vzneseny